

Mieć wyobraźnię miłosierdzia

Regulamin
małopolskiego projektu przygotowującego
uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych
do niesienia pomocy potrzebującym

Kraków, 2009

Patronat honorowy nad Projektem:

Ksiądz Kardynał Stanisław Dziwisz – Arcybiskup Metropolita Krakowski
Ksiądz Biskup Wiktor Skworc – Ordynariusz Diecezji Tarnowskiej
Marek Nawara - Marszałek Województwa Małopolskiego
Jerzy Miller – Wojewoda Małopolski
Artur Dzigański – Małopolski Kurator Oświaty

Organizator Projektu:

Województwo Małopolskie

Współorganizatorzy:

Kuratorium Oświaty w Krakowie
Wydział Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej w Krakowie
Wydział Katechetyczny Kurii Diecezjalnej w Tarnowie
Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie

Instytucje wspomagające:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie
Caritas Archidiecezji Krakowskiej
Caritas Diecezji Tarnowskiej
Stowarzyszenie „U Siemachy” w Krakowie
Towarzystwo Przyjaciół Chorych - Hospicjum Św. Łazarza w Krakowie
Stowarzyszenie Dobrej Nadziei
Wolontariat Św. Eliasza w Krakowie
Stowarzyszenie „Sursum Corda” w Nowym Sączu
Stowarzyszenie „Wiosna” w Krakowie
Starostwa i Gminy - organy prowadzące szkoły, które zgłoszą swój udział w Projekcie

Komitet Organizacyjny:

Przewodniczący:

Leszek Zegzda

Wicemarszałek Województwa Małopolskiego

Zastępcy Przewodniczącego:

Ks. dr Bolesław Klaus

Dyrektor Wydziału Katechetycznego Kurii Diecezjalnej w Tarnowie

Małgorzata Madej

Dyrektor Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego

Ks. prof. PAT dr hab.

Dyrektor Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej w Krakowie

Tadeusz Panuś

Przewodnicząca Komisji Edukacji Kultury Fizycznej, Sportu i Turystyki Sejmiku Województwa Małopolskiego

Teresa Starmach

I Małopolski Wicekurator Oświaty

Agata Szuta

Członkowie:

Urszula Blicharz

Dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Tarnowie

Bożena Bryl

Dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Targu

Jarosław Chodźko

Dyrektor Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie

Ks. dr Paweł Gawron	Wizytator Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej w Krakowie
Wincenty Janowiak	Dyrektor Wydziału Nadzoru Kształcenia Ponadgimnazjalnego i Ustawicznego Kuratorium Oświaty w Krakowie
Aleksander Ławiński	Wicedyrektor Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli ds. ODN w Krakowie
Wioletta Michałek	Konsultant w Małopolskim Centrum Doskonalenia Nauczycieli ODN w Krakowie
Marcin Miłkowski	Dyrektor Wydziału Nadzoru Kształcenia Ogólnego i Specjalnego Kuratorium Oświaty w Krakowie
Paweł Mucha	Dyrektor Wydziału Kadr i Strategii Edukacyjnej Kuratorium Oświaty w Krakowie
Ks. Dariusz Pacula	Wizytator Wydziału Duszpasterstwa Dzieci i Młodzieży Kurii Metropolitalnej w Krakowie
Jerzy Pyrdoł	Pracownik Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego
Monika Rożek	Kierownik Zespołu ds. rozwoju Edukacji i Nauki Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego
Dariusz Styrna	Zastępca Dyrektora Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego
Władysław Ścianek	Dyrektor Delegatury Kuratorium Oświaty w Nowym Sączu

I. Założenia Projektu:

1. Projekt jest odpowiedzią na przesłanie Ojca Świętego Jana Pawła II apelującego, byśmy „dawali świadectwo miłosierdzia” i nieśli pomoc ludziom potrzebującym. Projekt ten jest kontynuacją, rozpoczętego w 2003 roku, wieloletniego działania wychowawczego zainicjowanego przez Zarząd Województwa Małopolskiego mającego na celu rozbudzenie w młodzieży zainteresowania postacią Małopolanina wszech czasów i jego nauką oraz zaszczepienia i utrwalenia wartości wychowawczych, które wynikają z nauczania i pontyfikatu Ojca Świętego Jana Pawła II.

Zarówno pierwsza edycja Małopolskiego Projektu „Mieć wyobraźnię miłosierdzia” w 2007 r., w której uczestniczyło 138 gimnazjów, jak i druga edycja w 2008 r. realizowana przez 185 gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z całej Małopolski, pokazały, że młodzież bardzo chętnie angażuje się w pomoc drugiemu człowiekowi - musi jednak być inspirowana do tych działań przez nauczycieli - opiekunów.

Projekt *Mieć wyobraźnię miłosierdzia* jest działaniem skierowanym w roku 2008 do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych, które ma przyczynić się do pobudzania inicjatyw wychowawczych w szkołach, promowania wśród młodzieży wartości uniwersalnych, a także umożliwić upowszechnianie dobrych praktyk wypracowanych przez uczestników Projektu. Projekt ma również służyć tworzeniu w szkołach województwa małopolskiego podstaw trwałego wolontariatu.

II. Cele Projektu:

- uwrażliwienie młodzieży na potrzeby innych ludzi,
- przygotowanie młodzieży do społecznego działania na rzecz potrzebujących,
- tworzenie w szkołach województwa małopolskiego podstaw wolontariatu,
- ukazanie młodzieży sposobu realizacji w życiu codziennym przesłania Ojca Świętego Jana Pawła II.

III. Organizacja:

1. Adresaci Projektu:

Projekt skierowany jest do uczniów gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych z terenu województwa małopolskiego.

Uczestnikami projektu mogą być zespoły uczniowskie, których liczebność – łącznie z opiekunami, może wynosić od 5 do 22 osób, z zachowaniem zasady, że na 10 uczniów może przypadać maksymalnie 1 opiekun.

Zespoły reprezentować mogą gimnazjum lub szkołę ponadgimnazjalną w zależności od liczby uczniów tworzących zespół. O zakwalifikowaniu zespołu do gimnazjum lub szkoły ponadgimnazjalnej decyduje % uczniów z danego typu szkoły. Gdy w zespole minimum 51% lub więcej uczniów jest z gimnazjum - zespół zaliczany jest do grupy gimnazjalnej, natomiast gdy w zespole minimum 51% lub więcej uczniów jest ze szkoły ponadgimnazjalnej - zespół zaliczany jest do grupy szkół ponadgimnazjalnych.

2. Ogólne założenia projektu

Zespoły pod kierunkiem i z pomocą nauczyciela, katechety, wychowawcy, przygotowują i zrealizują **szkolne projekty** działań na rzecz pomocy osobom potrzebującym.

Następnie ze zrealizowanych działań sporządzą **sprawozdanie, po czym zaprezentują efekty** projektów na spotkaniach rejonowych w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu, Nowym Targu i Wadowicach.

Do współpracy przy realizacji projektów zespoły **mogą zaprosić sojuszników** - zarówno partnerów zewnętrznych jak i wewnątrz szkoły

Szkoła może złożyć i realizować kilka projektów.

3. Treść projektów i formy ich realizacji:

Szkoły mogą składać i realizować wybrany wariant projektu: a) lub b)

a) projekt dla szkół prowadzących już działalność z zakresu pomocy potrzebującym, który powinien prezentować dotychczasowe działania z roku 2008 uwzględniające potrzeby społeczności szkolnej, środowiska lokalnego lub też dalszej społeczności (zarówno Polski jak i całego świata) oraz planowane do realizacji od II okresu roku szkolnego 2008/09 łącznie z wakacjami, do początku roku szkolnego 2009/10 (t.j. do czasu złożenia sprawozdania),

b) projekt dla szkół rozpoczynających działalność z zakresu pomocy potrzebującym, który uwzględniać powinien rozpoznanie potrzeb społeczności szkolnej, środowiska lokalnego lub też dalszej społeczności (zarówno Polski jak i całego świata) oraz planowane do realizacji od II okresu roku szkolnego 2008/9 łącznie z wakacjami, do początku roku szkolnego 2009/10 (t.j. do czasu złożenia sprawozdania).

Propozycje adresatów, do których skierowana może być pomoc oraz przykładowe formy pomocy, znajdują się w Załączniku nr 1.

Materiał wyjściowy do realizacji Projektu stanowią: Homilia Ojca Świętego Jana Pawła II poświęcona miłosierdziu, wygłoszona na krakowskich Błoniach 18 sierpnia 2002 roku oraz jej egzegeza, a także Orędzie Jana Pawła II na XIX Światowy Dzień Młodzieży w 2004 r. (Załącznik nr 2).

4. Etapy realizacji Projektu:

- a) etap szkolny:** złożenie deklaracji uczestnictwa, udział w warsztatach szkoleniowych, realizacja własnego projektu, sporządzenie sprawozdania (i ewentualnie prezentacji - po decyzji Komisji rejonowej) oraz przesłanie do odpowiedniej Komisji rejonowej mającej siedzibę :
- w Krakowie – Kuratorium Oświaty, ul. Basztowa 22, tel. (012) 633-30-10
  - w Tarnowie – Delegatura Kuratorium Oświaty, Al. Solidarności 5-9, tel. (014) 621-40-74
  - w Nowym Sączu – Delegatura Kuratorium Oświaty, ul. Długosza 6, tel. (018) 443-72-70
  - w Nowym Targu - Delegatura Kuratorium Oświaty, ul. Królowej Jadwigi 1, tel. (018) 266-33-62
  - w Wadowicach - Delegatura Kuratorium Oświaty, ul. Mickiewicza 19, tel. (033) 823-33-24
- b) etap rejonowy:** zebranie projektów i sprawozdań i ich ocena, wytypowanie zespołów do udziału w prezentacjach rejonowych, organizacja prezentacji rejonowych, wybór w rejonach projektów do prezentacji wojewódzkich;
- c) etap wojewódzki:** prezentacje projektów wybranych w rejonach;
- d) finał wojewódzki:** uroczystość zakończenia Projektu z prezentacją wybranych projektów i wręczeniem nagród.

5. Kolejność i terminarz działań związanych z Projektem 2009 r.:

- **do 13 lutego 2009 r.** - ogłoszenie inauguracji Projektu oraz akcja informacyjna skierowana do organów prowadzących szkoły (promocja medialna, wyciągi z regulaminu) - rozpoczęcie realizacji projektów od II okresu roku szkolnego 2008/2009;
- **do 13 marca 2009 r.** - złożenie przez szkoły Zgłoszenia - deklaracji uczestnictwa w Kuratorium Oświaty w Krakowie lub Delegaturach Kuratorium Oświaty w Tarnowie, Nowym Sączu, Nowym Targu, Wadowicach - wzór: Załącznik nr 3;
- **do 29 marca 2009 r.** - jednodniowe warsztaty szkoleniowe w rejonach, przygotowujące, zgłoszonych przez szkoły, nauczycieli i uczniów do tworzenia projektów;
- **do 10 kwietnia 2009 r.** - przedłożenie szkolnych projektów działań przygotowanych w formie pisemnej - wzór: Załącznik nr 4, do odpowiednich Komisji Rejonowych działających przy Kuratorium Oświaty w Krakowie i Delegaturach Kuratorium Oświaty w Tarnowie, Nowym Sączu, Nowym Targu, Wadowicach;
- **do 2 października 2009 r.** - dostarczenie sprawozdań z realizacji szkolnych projektów do Komisji rejonowych, działających w Kuratorium Oświaty w Krakowie i Delegaturach Kuratorium Oświaty – wzór: Załącznik nr 5;

- **od 9 do 16 października 2009 r.** - ocena szkolnych projektów i ich realizacji przez Komisje rejonowe – zaproszenie autorów najlepszych szkolnych projektów do przygotowania prezentacji w rejonach;
- **od 23 października do 31 października 2009 r.** - rejonowe prezentacje działań i rezultatów zrealizowanych szkolnych projektów, wybranych przez Komisje rejonowe w Krakowie, Tarnowie, Nowym Sączu, Nowym Targu, Wadowicach;
- **od 17 do 21 listopada 2009 r.**- prezentacje wojewódzkie projektów wybranych w rejonach;
- **początek grudnia 2009 r.** - ogłoszenie wyników podczas uroczystości zakończenia Projektu z prezentacją wybranych projektów, wręczeniem nagród i dyplomów;
- **do 20 grudnia 2009 r.** realizacja wycieczki-pielgrzymki do Włoch i grobu Ojca Świętego Jana Pawła II.

6. Istotne informacje organizacyjne:

- a) Oceny projektów, sprawozdań i prezentacji w rejonach dokonają Komisje rejonowe powołane przez Małopolskiego Kuratora Oświaty, w skład których wejdą przedstawiciele: organizatora i współorganizatorów oraz instytucji wspomagających.
- b) Oceny zostaną dokonane w oparciu o kryteria stanowiące Załącznik nr 6 do niniejszego Projektu.
- c) W/w Komisje zakwalifikują zespoły do udziału w prezentacjach rejonowych i zaproponują Komitetowi Organizacyjnemu projekty do prezentacji wojewódzkich.
- d) Czas prezentacji działań i rezultatów zrealizowanych szkolnych projektów określą wspólnie Komisje rejonowe.
- e) O wynikach oceny projektów, ich realizacji i prezentacji na etapie rejonowym, oraz o terminach spotkań rejonowych zawiadamiają uczestników Projektu Komisje rejonowe po zatwierdzeniu przez Komitet Organizacyjny.
- f) Komisje rejonowe proponują Komitetowi Organizacyjnemu laureatów i wyróżnionych w Projekcie.
- g) Ostateczne decyzje dotyczące wyboru laureatów i wyróżnionych w Projekcie, a także dotyczące liczby i rodzaju nagród podejmuje Komitet Organizacyjny.
- h) Wyboru prezentacji na uroczystość zakończenia Projektu dokona Komitet Organizacyjny.

7. Postanowienia końcowe:

- a) Za odbiór zgłoszeń - deklaracji, projektów działań, zebranie sprawozdań oraz ich ocenę odpowiedzialni są Przewodniczący Komisji rejonowych w:
  - Krakowie,
  - Tarnowie,
  - Nowym Sączu,
  - Nowym Targu,
  - Wadowicach.
- b) Za ogłoszenie rozpoczęcia III edycji Projektu odpowiedzialny jest Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego przy współudziale Kuratorium Oświaty w Krakowie.
- c) Za organizację warsztatów szkoleniowych w rejonach odpowiedzialne jest Małopolskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli przy współudziale

Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego.

- d)** Za organizację spotkań rejonowych oceniających szkolne projekty i ich prezentacje odpowiedzialne są Komisje rejonowe przy współdziałaniu Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie.
- e)** Za organizację prezentacji wojewódzkich odpowiedzialny jest Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego przy współdziałaniu Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli w Krakowie.
- f)** Za organizację uroczystości zakończenia Projektu z prezentacją wybranych projektów, wręczeniem nagród i dyplomów odpowiedzialny jest Departament Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego przy współdziałaniu Małopolskiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli.
- g)** Dla wszystkich uczestników Projektu - uczniów i ich opiekunów przewidziane są upominki.
- h)** Dla szkół i nauczycieli uczestniczących w Projekcie przewidziane są dyplomy lub listy gratulacyjne,
- i)** Laureaci nagrody głównej - szkoły, otrzymają okolicznościowe statuetki „*Mieć wyobraźnię miłosierdzia*”.
- j)** Laureaci nagrody głównej - uczniowie i opiekunowie otrzymają nagrodę w formie wycieczki-pielgrzymki do Włoch i grobu Ojca Świętego Jana Pawła II.
- k)** Pozostali laureaci projektu oraz wyróżnieni - uczniowie i opiekunowie otrzymają nagrody rzeczowe.
- l)** Przyznane nagrody nie mogą być zamieniane - w przypadku rezygnacji z odbioru ustalonej nagrody - nagrodzony nie ma prawa żądać ekwiwalentu pieniężnego ani rzeczowego.
- m)** Decyzję o liczbie i rodzaju nagród podejmuje Komitet Organizacyjny.
- n)** Decyzje Komisji rejonowych i Komitetu Organizacyjnego są ostateczne.
- o)** Instytucje wspomagające Projekt i popierające jego ideę mogą ufundować nagrody dla uczniów, nauczycieli lub szkół biorących udział w Projekcie.
- p)** Koszty organizacyjne Projektu ponosi Województwo Małopolskie.
- q)** Udział w Projekcie traktowany jest jako działalność wolontariatu i daje uczniom możliwość uzyskania punktów na świadectwie gimnazjalnym.

I. Przykładowi adresaci, do których może być skierowana pomoc:

- ubodzy całego świata,
- rodziny wielodzietne i niepełne,
- dzieci bez rodziców,
- dzieci zaniedbane wychowawczo,
- dzieci z ubogich rodzin,
- uczniowie, którzy na skutek wypadku, nagle stracili kontakt ze szkołą, klasą i kolegami,
- samotne matki,
- samotni,
- osoby starsze,
- głodni,
- chorzy (niepełnosprawni, nieuleczalni, chorzy umysłowo, alkoholicy, narkomani),
- opuszczeni, zapomniani,
- ofiary wypadków losowych,
- bezdomni,
- osoby, którym ktoś bliski nagle zmarł i są zagubieni,
- bezrobotni,
- maltretowani,
- ofiary kataklizmów (klęsk żywiołowych),
- ofiary przemocy,
- emigranci, uchodźcy,
- mniejszości narodowe,
- więźniowie.

II. Przykładowe formy pomocy (należy je uzupełniać w miarę pojawiania się potrzeb w środowisku):

- pomoc w codziennych czynnościach (np. zakupy, sprzątanie, przejazdy, rozmowy, przygotowanie wizyty),
- towarzyszenie dzieciom, osobom samotnym, chorym, niewidomym np. poprzez rozmowę, czytanie,
- zabawy z dziećmi, organizacja dla nich wycieczek i warsztatów tematycznych, np. plastycznych, tanecznych, muzycznych...,
- wizyty z programami artystycznymi lub upominkami i paczkami,
- zaproszenia „do stołu” np. świątecznego,
- organizowanie spotkań, imienin, urodzin, imprez integracyjnych,
- pomoc materialna, finansowa, rzeczowa,
- szukanie fundatorów pomocy materialnej,
- zbiórki środków na pomoc w innych krajach (adopcja na odległość),
- akcje charytatywne własne lub wspierające działalność stowarzyszeń i fundacji, np. koncerty turnieje, pikniki, mecze...,
- pomoc w nawiązywaniu kontaktów np. z opieką społeczną, środowiskiem, noclegownią, placówkami świadczącymi pomoc, fundacjami, stowarzyszeniami,
- inne formy pomocy.

**Tekst homilii Ojca Świętego Jana Pawła II wygłoszonej podczas Mszy świętej
na krakowskich Błoniach dnia 18 sierpnia 2002 roku**

1. "To jest moje przykazanie, abyście się wzajemnie miłowali, tak jak Ja was umiłowałem" (J 15, 12).
Drodzy bracia i siostry! Te słowa Pana Jezusa, które słyszeliśmy przed chwilą, wpisują się w szczególny sposób w temat dzisiejszego liturgicznego spotkania na krakowskich Błoniach: "Bóg bogaty w miłosierdzie". To hasło jest niejako streszczeniem całej prawdy o tej miłości Boga do człowieka, która przyniosła ludzkości odkupienie. "Bóg, będąc bogaty w miłosierdzie, przez wielką swą miłość, jaką nas umiłował, i to nas, umarłych na skutek występków, razem z Chrystusem przywrócił do życia" (Ef 2, 4-5). Pełnia tej miłości objawiła się w ofierze krzyża. Nikt bowiem "nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich" (J 15, 13). Taka jest miara miłosiernej miłości! Taka jest miara miłosierdzia Boga!
Kiedy uświadamiamy sobie tę prawdę, zdajemy sobie sprawę, że Chrystusowe wezwanie do miłości wzajemnej na wzór Jego miłości, wyznacza nam wszystkim tę samą miarę. Doznajemy niejako przynaglenia, abyśmy korzystając z daru miłosiernej miłości Boga, sami z dnia na dzień oddawali życie, czyniąc miłosierdzie wobec braci. Uświadamiamy sobie, że Bóg, okazując nam miłosierdzie, oczekuje, że będziemy świadkami miłosierdzia w dzisiejszym świecie.
2. Wezwanie do dawania świadectwa miłosierdziu brzmi szczególnie wymownie tu, w umiłowanym Krakowie, nad którym góruje sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach i nowa świątynia, jaką wczoraj było mi dane konsekrować. Tu brzmi to wezwanie znajomo, bo odwołuje się do wielowiekowej tradycji tego miasta, której szczególnym znamieniem była zawsze gotowość do niesienia pomocy potrzebującym. Nie można zapomnieć, że z tej tradycji wyrosło wielu świętych, błogosławionych - kapłanów, osób konsekrowanych i wiernych świeckich - którzy poświęcili swe życie posłudze miłosierdzia. Od biskupa Stanisława, Jadwigi Królowej, Jana Kantego, Piotra Skargi, aż do Brata Alberta, Anieli Salawy i kardynała Sapiehy, kolejne pokolenia wiernych mieszkańców tego miasta podejmowały dziedzictwo miłosierdzia. Dziś to dziedzictwo zostało przekazane w nasze ręce i nie może pójść w zapomnienie.
Dziękuję kardynałowi Franciszkowi, że zechciał nam przypomnieć o tej tradycji w skierowanych do mnie słowach pozdrowienia. Jestem wdzięczny za zaproszenie do mojego Krakowa i za gościnę. Pozdrawiam wszystkich tu zebranych z Kardynałami i Biskupami na czele, jak też tych, którzy uczestniczą w tej Eucharystii za pośrednictwem radia i telewizji.
Pozdrawiam całą Polskę. W myślach przemierzam ten świetlisty szlak, na którym św. Faustyna Kowalska przygotowywała się do przyjęcia orędzia o miłosierdziu - od Warszawy, przez Płock, Wilno, po Kraków - wspominając również tych, którzy na tym szlaku służyli Apostołce miłosierdzia pomocą. Sercem obejmuję wszystkich moich rodaków, a szczególnie dotkniętych cierpieniem i chorobą. O mej duchowej bliskości i o stałym towarzyszeniu w modlitwie pragnę zapewnić wszystkich doświadczanych wielorakimi trudnościami, zwłaszcza bezrobotnych, bezdomnych, ludzi w podeszłym wieku, samotnych i rodziny wielodzietne. Pozdrowieniem obejmuję naszych rodaków rozsianych po całym świecie. Serdecznie pozdrawiam również pielgrzymów, którzy przybyli tu z różnych krajów Europy i świata.
3. Kościół od początku swego istnienia, odwołując się do tajemnicy Krzyża i zmartwychwstania, naucza o Bożym miłosierdziu, które jest rękojmą nadziei i źródłem zbawienia człowieka. Wydaje się jednak, że dzisiaj jest szczególnie wezwany, by głosić światu to orędzie. Nie może zaniedbać tej misji, skoro wzywa go do tego sam Bóg przez świadectwo św. Faustyny.
A wybrał do tego nasze czasy. Może dlatego, że wiek dwudziesty, mimo niewątpliwych osiągnięć w wielu dziedzinach, naznaczony był w szczególny sposób "misterium nieprawości". Z tym dziedzictwem dobra, ale też i zła weszliśmy w nowe tysiąclecie. Przed ludzkością jawią się nowe perspektywy rozwoju, a równocześnie nowe, niespotykane dotąd zagrożenia. Człowiek nierzadko żyje tak, jakby Boga nie było, a nawet stawia samego siebie na Jego miejscu. Uzurpuje sobie prawo Stwórcy do ingerowania w tajemnicę życia ludzkiego. Usiłuje decydować o jego zaistnieniu, wyznaczać jego kształt przez manipulację genetyczne i w końcu określać granicę śmierci. Odrzucając Boże prawa i zasady moralne, otwarcie występuje się przeciw rodzinie. Na wiele sposobów usiłuje się zagłuszyć głos Boga w ludzkich sercach, a Jego samego uczynić "wielkim nieobecnym" w kulturze i społecznej świadomości narodów. "Tajemnica nieprawości" wciąż wpisuje się w rzeczywistość świata.
Doświadczając tej tajemnicy człowiek przeżywa lęk przed przyszłością, przed pustką, przed cierpieniem, przed unicestwieniem. Może właśnie dlatego, przez świadectwo skromnej zakonnicy, Chrystus niejako

wchodzi w nasze czasy, aby wyraźnie wskazać na to źródło ukojenia i nadziei, jakie jest w odwiecznym miłosierdziu Boga.

Trzeba, aby Jego orędzie o miłosiernej miłości zabrzmiało z nową mocą. Świat potrzebuje tej miłości. Nadszedł czas, żeby Chrystusowe przesłanie dotarło do wszystkich, zwłaszcza do tych, których człowieczeństwo i godność zdaje się zatracać w **mysterium iniquitatis**. Nadszedł czas, aby orędzie o Bożym miłosierdziu wlało w ludzkie serca nadzieję i stało się zarzewiem nowej cywilizacji - cywilizacji miłości.

4. To orędzie Kościół pragnie niestrudzenie głosić nie tylko żarliwym słowem, ale także gorliwą praktyką miłosierdzia. Dlatego też nieustannie wskazuje na wspaniałe przykłady tych, którzy w imię miłości Boga i człowieka „szli i owoc przynosili”. Dziś dołącza do nich czworo nowych błogosławionych. Różne były czasy, w których żyli, różne były ich osobiste dzieje. Jednak jednoczy ich ten szczególny rys świętości, jakim jest oddanie sprawie miłosierdzia.

Błogosławiony Zygmunt Szczęsny Feliński, arcybiskup Warszawy w trudnym czasie niewoli narodowej, wytrwale wzywał do ofiarności na rzecz ubogich, do otwierania instytucji wychowawczych i zakładów dobroczynnych. Sam założył sierociniec i szkołę i sprowadził do stolicy Siostry Matki Bożej Miłosierdzia. Po upadku powstania styczniowego, wiedziony miłosierdziem wobec braci, otwarcie wystąpił w obronie prześladowanych. Ceną za tę wierność miłości było zesłanie w głąb Rosji, które trwało dwadzieścia lat. Również tam pamiętał o ludziach biednych i zagubionych, okazując im wielką miłość, cierpliwość i wyrozumiałość. Napisano o nim, że "w czasie swego wygnania, w ucisku wszechstronnym, w ubóstwie modlitwy, trzymał się tylko ciągle u stóp krzyża i oddawał się miłosierdziu Bożemu".

Oto przykład duszpasterskiej posługi, który dziś w szczególny sposób pragnę powierzyć moim braciom w biskupstwie. Umiłowani, niech arcybiskup Feliński patronuje waszym wysiłkom mającym na celu tworzenie i realizację duszpasterskiego programu miłosierdzia. Ten program niech kształtuje wasze zaangażowanie wpraw w życie Kościoła, a potem - jeśli to słuszne i konieczne - w życie społeczno-polityczne na arenie narodowej, europejskiej i światowej.

W duchu tak pojmowanej miłości społecznej arcybiskup Feliński głęboko angażował się w obronę wolności narodowej. Potrzeba tego i dzisiaj, kiedy różne siły - często kierujące się fałszywą ideologią wolności - starają się ten teren zagospodarować. Kiedy hałaśliwa propaganda liberalizmu, wolności bez prawdy i odpowiedzialności nasila się również w naszym kraju, pasterze Kościoła nie mogą nie głosić jednej i niezawodnej filozofii wolności, jaką jest prawda krzyża Chrystusowego. Taka filozofia wolności ta jest istotowo związana z dziejami naszego narodu.

5. Pragnienie niesienia miłosierdzia najbardziej potrzebującym zaprowadziło błogosławionego Jana Beyzyna - jezuitę, wielkiego misjonarza - na daleki Madagaskar, gdzie z miłości do Chrystusa poświęcił swoje życie trędowatym. Służył dniem i nocą tym, którzy byli niejako wyrzuceni poza nawias życia społecznego. Przez swoje czyny miłosierdzia wobec ludzi opuszczonych i wzgardzonych dawał niezwykle świadectwo Ewangelii. Najwcześniej odczytał je Kraków, a potem cały kraj i emigracja. Zbierano fundusze na budowę na Madagaskarze szpitala pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej, który istnieje do dziś. Jednym z promotorów tej pomocy był św. Brat Albert.

Cieszę się, że ten duch solidarności w miłosierdziu wciąż panuje w polskim Kościele, czego dowodem jest wiele dzieł pomocy społecznościom dotkniętym przez klęski żywiołowe w różnych regionach świata, czy też niedawna inicjatywa skupu nadwyżek zboża, aby można było przekazać je głodującym w Afryce. Mam nadzieję, że ta szlachetna idea doczeka się realizacji.

Dobroczyzna działalność błogosławionego Jana Beyzyna była wpisana w jego podstawową misję: niesienie Ewangelii tym, którzy jej nie znają. Oto największy dar miłosierdzia - prowadzić ludzi do Chrystusa, pozwolić im poznać i zakosztować Jego miłości. Proszę was zatem, módlcie się, aby w Kościele w Polsce rodziły się coraz liczniejsze powołania misyjne. W duchu miłosierdzia nieustannie wspierajcie misjonarzy pomocą i modlitwą.

6. Służbą miłosierdziu było życie błogosławionego Jana Balickiego. Jako kapłan miał zawsze otwarte serce dla wszystkich potrzebujących. Jego posługa miłosierdzia przejawiała się w niesieniu pomocy chorym i ubogim, ale szczególnie mocno wyraziła się przez posługę w konfesjonale. Zawsze z cierpliwością i pokorą starał się zbliżyć grzesznego człowieka do tronu Bożej łaski.

Wspominając o tym, zwracam się do kapłanów i seminarzystów: proszę was bracia, nie zapominajcie, że na was, szafarzach Bożego miłosierdzia spoczywa wielka odpowiedzialność, ale też pamiętajcie, że sam Chrystus umacnia was obietnicą, którą przekazał przez św. Faustynę: "Powiedz Moim kapłanom, że zatwardziali grzesznicy kruszyć się będą pod ich słowami, kiedy będą mówić o niezgłębionym miłosierdziu Moim, o litości, jaką mam dla nich w sercu Swoim" (**Dzienniczek**, 1521).

7. Dzieło miłosierdzia wyznaczało również drogę powołania zakonnego błogosławionej Sancji Janiny Szymkowiak, serafitki. Już z domu rodzinnego wyniosła gorącą miłość do Najświętszego Serca Jezusowego i w tym duchu była pełna dobroci dla wszystkich ludzi, a szczególnie dla najbardziej potrzebujących. Przynależąc do Sodaliczki Mariańskiej i Kółka Miłosierdzia św. Wincentego,

niosta im konkretną pomoc zanim jeszcze wstąpiła na drogę życia zakonnego, by potem jeszcze pełniej oddać się na służbę innym. Ciężkie czasy hitlerowskiej okupacji przyjęła jako okazję do całkowitego oddania siebie potrzebującym. Swoje powołanie zakonne zawsze uznawała za dar Bożego miłosierdzia. Pozdrawiając zgromadzenie Córek Matki Bożej Bolesnej - serafitek, zwracam się do wszystkich sióstr zakonnych i osób konsekrowanych: Niech błogosławiona Sancja będzie wam patronką. Przyjmijcie za swój jej duchowy testament, który zawarła w jednym prostym zdaniu: "Jak się oddać Bogu, to oddać się na przepaść".

8. Bracia i siostry! Wpatrując się w postaci tych błogosławionych, pragnę przypomnieć raz jeszcze słowa, które napisałem w encyklice o Bożym miłosierdziu: „Człowiek dociera do miłosiernej miłości Boga, do Jego miłosierdzia o tyle, o ile sam przemienia się wewnątrz w duchu podobnej miłości w stosunku do bliźnich" (n. 14). Obyśmy na tej drodze odkrywali coraz pełniej tajemnicę miłosierdzia Bożego i żyli nią na co dzień!

W obliczu współczesnych form ubóstwa, których jak wiem nie brakuje w naszym kraju, potrzebna jest dziś - jak to określiłem w liście **Novo millennio ineunte** - „wyobraźnia miłosierdzia” w duchu solidarności z bliźnimi, dzięki której pomoc będzie „świadectwem braterskiej wspólnoty dóbr” (por. nr 50). Niech tej „wyobraźni” nie zabraknie mieszkańcom Krakowa i całej naszej Ojczyzny. Niech wyznacza duszpasterski program Kościoła w Polsce. Niech orędzie o Bożym miłosierdziu zawsze znajduje odbicie w dziełach miłosierdzia ludzi.

Trzeba spojrzenia miłości, aby dostrzec obok siebie brata, który wraz z utratą pracy, dachu nad głową, możliwości godnego utrzymania rodziny i wykształcenia dzieci doznaje poczucia opuszczenia, zagubienia i beznadziei. Potrzeba „wyobraźni miłosierdzia”, aby przyjść z pomocą dziecku zaniedbanemu duchowo i materialnie; aby nie odwracać się od chłopca czy dziewczyny, którzy zagubili się w świecie różnorodnych uzależnień lub przestępstwa; aby nieść radę, pocieszenie, duchowe i moralne wsparcie tym, którzy podejmują wewnętrzną walkę ze złem. Potrzeba tej wyobraźni wszędzie tam, gdzie ludzie w potrzebie wołają do Ojca miłosierdzia: „Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj”. Oby dzięki bratniej miłości tego chleba nikomu nie brakowało! „Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią” (Mt 5, 7).

9. Podczas mojej pierwszej pielgrzymki do Ojczyzny w 1979 roku, tu na Błoniach mówiłem, że „gdy jesteśmy mocni Duchem Boga, jesteśmy także mocni wiarą w człowieka - wiarą, nadzieją i miłością: są one nierozzerwalne i jesteśmy gotowi świadczyc sprawie człowieka wobec każdego, któremu ta sprawa prawdziwie leży na sercu”. Dlatego prosiłem was, „abyście nigdy nie wzgardzili tą Miłością, która jest 'największa', która się wyraziła przez krzyż, a bez której życie ludzkie nie ma ani korzenia, ani sensu” (10 czerwca 1979).

Bracia i siostry! Dziś powtarzam to wezwanie: otwórzcie się na największy dar Boga, na Jego miłość, która przez Krzyż Chrystusa objawiła się światu jako miłość miłosierna. Dzisiaj - już w innych czasach, na progu nowego wieku i tysiąclecia - nadal bądźcie „gotowi świadczyć sprawie człowieka”. Dziś z całą mocą proszę wszystkich synów i córki Kościoła, a także wszystkich ludzi dobrej woli, aby „sprawa człowieka” nie była nigdy, przynigdy odłączona od miłości Boga. Pomóżcie współczesnemu człowiekowi zaznawać miłosiernej miłości Boga! Niech w jej blasku i ciepłe ocala swoje człowieczeństwo!

Exegeta homilii Ojca Świętego Jana Pawła II wygłoszonej podczas Mszy świętej na krakowskich Błoniach dnia 18 sierpnia 2002 roku

(przygotowana przez ks. dra Pawła Gawrona,
jako materiał uzasadniający podjęcie realizacji Projektu)

Projekt jest odpowiedzią na przesłanie Ojca Świętego Jana Pawła II wypowiedziane na błoniach Krakowskich w dniu 18 sierpnia 2002 roku. Chcemy zwrócić uwagę na kilka myśli zawartych w tej homilii i słowa oraz wskazania Sługi Bożego Jana Pawła II zamienić na czyn. Papież mówił do nas:

„Doznajemy niejako przynaglenia, abyśmy korzystając z daru miłosiernej miłości Boga, sami z dnia na dzień *oddawali życie, czyniąc miłosierdzie wobec braci*. Uświadamiamy sobie, że Bóg, okazując nam miłosierdzie, oczekuje, że będziemy świadkami miłosierdzia w dzisiejszym świecie.

Wezwanie do dawania świadectwa miłosierdziu brzmi szczególnie wymownie tu, w umiłowanym Krakowie, nad którym góruje sanktuarium Miłosierdzia Bożego w Łagiewnikach — nowa świątynia, którą wczoraj było mi dane konsekrować. Tu to wezwanie brzmi znajomo, bo odwołuje się do wielowiekowej tradycji tego miasta, której szczególnym znamieniem była zawsze *gotowość do niesienia pomocy potrzebującym*. Nie można zapomnieć, że z tej tradycji wyrosło wielu świętych, błogosławionych — kapłanów, osób konsekrowanych i wiernych świeckich — którzy poświęcili swe życie posłudze miłosierdzia. *Dziś to dziedzictwo zostało przekazane w nasze ręce i nie może pójść w zapomnienie.*

W obliczu współczesnych form ubóstwa, których jak wiem nie brakuje w naszym kraju, potrzebna jest dziś — jak to określiłem w liście *Novo millennio ineunte* — «**wyobraźnia miłosierdzia**» w duchu solidarności z bliźnimi, dzięki której pomoc będzie «świadectwem braterskiej wspólnoty dóbr» (por. n. 50). Niech tej «wyobraźni» nie zabraknie mieszkańcom Krakowa i całej naszej Ojczyzny.

- Trzeba spojrzeń miłości, aby dostrzec obok siebie brata, który wraz z utratą pracy, dachu nad głową, możliwości godnego utrzymania rodziny, wykształcenia dzieci doznaje poczucia opuszczenia, zagubienia i beznadziei.

Potrzeba «wyobraźni miłosierdzia»:

- aby przyjść z pomocą dziecku zaniedbanemu duchowo i materialnie;
- aby nie odwracać się od chłopca czy dziewczyny, którzy zagubili się w świecie różnorodnych uzależnień lub przestępstwa;
- aby nieść radę, pocieszenie, duchowe i moralne wsparcie tym, którzy podejmują wewnętrzną walkę ze złem.

Potrzeba tej wyobraźni miłosierdzia wszędzie tam, gdzie ludzie w potrzebie wołają do Ojca miłosierdzia: «Chleba naszego powszedniego daj nam dzisiaj». Oby dzięki bratniej miłości tego chleba nikomu nie brakowało! «Błogosławieni miłosierni, albowiem oni miłosierdzia dostąpią» (Mt 5, 7).

Dzisiaj — już w innych czasach, na progu nowego wieku i tysiąclecia — nadal bądźcie «gotowi świadczyć sprawie człowieka». Dziś z całą mocą proszę wszystkich synów i córki Kościoła, a także wszystkich ludzi dobrej woli, aby «sprawa człowieka» *nie była nigdy, przenigdy odłączona od miłości Boga*. Pomóżcie współczesnemu człowiekowi zaznawać miłosiernej miłości Boga! Niech w jej blasku i ciepłe *ocala swoje człowieczeństwo!*»

Z osób niżej wymienionych, które na błoniach były wyniesione na Ołtarze można uczynić Patronów projektów przygotowywanych przez szkoły.

Ojciec Święty tak o nich mówił w kontekście miłosierdzia:

- **Bł. Zygmunt Szczęsny Feliński**, arcybiskup warszawski w trudnym czasie niewoli narodowej, wytrwale wzywał do ofiarności na rzecz ubogich, do otwierania instytucji wychowawczych i zakładów dobroczynnych. Sam otworzył sierociniec i szkołę w stolicy, które oddał pod opiekę założonego przez siebie w 1857 r. Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi. Po upadku powstania styczniowego, wiedziony miłosierdziem wobec braci, otwarcie wystąpił w obronie prześladowanych. Ceną za tę wierność miłości było zesłanie w głąb Rosji, które trwało dwadzieścia lat. Również tam pamiętał o ludziach biednych i zagubionych, okazując im wielką miłość, cierpliwość i wyrozumiałość. Napisano o nim, że «w czasie swego wygnania, w ucisku wszechstronnym, w ubóstwie modlitwy trzymał się tylko ciągle u stóp krzyża i oddawał się miłosierdziu Bożemu».
- **bł. Jan Beyzym**- Pragnienie niesienia miłosierdzia najbardziej potrzebującym zaprowadziło— tego jezuitę, wielkiego misjonarza — na daleki Madagaskar, gdzie z miłości do Chrystusa poświęcił swoje życie trędowatym. Służył dniami i nocą tym, którzy byli niejako wyrzuceni poza nawias życia społecznego. Przez swoje czyny miłosierdzia wobec ludzi opuszczonych i wzgardzonych dawał niezwykle świadectwo Ewangelii. Najwcześniej odczytał je Kraków, a potem cały kraj i emigracja. Zbierano fundusze na budowę na Madagaskarze szpitala pod wezwaniem Matki Boskiej Częstochowskiej, który istnieje do dziś. Jednym z promotorów tej pomocy był św. Brat Albert.
- **bł. Jan Balicki**. Jako kapłan miał zawsze otwarte serce dla wszystkich potrzebujących. Jego posługa miłosierdzia przejawiała się w niesieniu pomocy chorym i ubogim, ale szczególnie mocno wyraziła się przez *posługę w konfesjonale*. Zawsze z cierpliwością i pokorą starał się zbliżyć grzesznego człowieka do tronu Bożej łaski.
- **bł. Sancja Janina Szymkowiak** - dzieło miłosierdzia wyznaczało również drogę jej powołania zakonnego. Już z domu rodzinnego wyniosła gorącą miłość do Najświętszego Serca Jezusowego i w tym duchu była pełna dobroci dla wszystkich ludzi, a szczególnie dla najbardziej potrzebujących. Przynależąc do Sodalitki Mariańskiej i Kółka Miłosierdzia św. Wincentego, niosła im konkretną pomoc, zanim jeszcze wstąpiła na drogę życia zakonnego, by potem jeszcze pełniej oddać się na służbę innym. Ciężkie czasy hitlerowskiej okupacji przyjęła jako okazję do całkowitego oddania siebie potrzebującym. Swoje powołanie zakonne zawsze uznawała za dar Bożego miłosierdzia.

Orędzie Ojca Świętego na XIX Światowy Dzień Młodzieży 2004 r.

«Chcemy ujrzeć Jezusa» (J 12, 21)

Drodzy Młodzie!

1. Rok 2004 to ostatni etap przed wielkim spotkaniem w Kolonii, gdzie w 2005 r. będzie obchodzony XX Światowy Dzień Młodzieży. Zachęcam was zatem do intensywniejszych duchowych

przygotowań do tego wydarzenia, poprzez rozważanie słów, które wybrałem na temat tegorocznego XIX Światowego Dnia: «Chcemy ujrzeć Jezusa» (J 12, 21).

Z taką prośbą niektórzy «Grecy» zwrócili się pewnego dnia do apostołów. Chcieli się dowiedzieć, kim jest Jezus. Nie chodziło im tylko o to, by zobaczyć, jak wygląda Jezus-człowiek. Powodowani wielką ciekawością i przecuciem, że być może znajdą odpowiedź na swoje zasadnicze pytania, chcieli się dowiedzieć, kim On jest naprawdę i skąd przybywa.

2. Zachęcam także i was, drodzy młodzi, abyście naśladowali owych «Greków», którzy zwrócili się do Filipa, kierując się pragnieniem «ujrzenia Jezusa». Niech motywacją waszego poszukiwania nie będzie jedynie intelektualna ciekawość, która sama w sobie jest wartościowa, lecz niech was pobudza przede wszystkim wewnętrzna potrzeba znalezienia odpowiedzi na pytanie o sens waszego życia. Tak jak bogaty młodzieniec z Ewangelii, wy również szukajcie Jezusa, by zadać Mu pytanie: «Co mam czynić, aby osiągnąć życie wieczne?» (Mk 10, 17). Ewangelista Marek dodaje, że Jezus spojrział na niego z miłością. Pomyślcie też o innym wydarzeniu, gdy Jezus mówi do Natanaela: «Widziałem cię, zanim cię zawołał Filip, gdy byłeś pod figowcem» (J 1, 48), wydobywając z serca tego Izraelity, w którym nie było podstępny (por. J 1, 47), piękne wyznanie wiary: «Rabbi, Ty jesteś Synem Bożym!» (J 1, 49). Ten kto zbliża się do Jezusa z sercem wolnym od uprzedzeń, może dość łatwo uwierzyć, gdyż Jezus już wcześniej popatrzył na niego z miłością. Najwznioślejszy aspekt godności człowieka to właśnie jego powołanie do porozumiewania się z Bogiem w tej głębokiej wymianie spojrzeń, która przemienia życie. Aby zobaczyć Jezusa, trzeba przede wszystkim pozwolić, by On popatrzył na nas!

Każdy człowiek nosi w sercu pragnienie, by zobaczyć Boga. Drodzy młodzi, pozwólcie, by Jezus spojrział wam w oczy, tak byście zapragnęli zobaczyć Światło, zakosztować blasku Prawdy. Czy jesteśmy tego świadomi, czy nie, Bóg nas stworzył, ponieważ nas kocha, i po to, abyśmy my kochali Jego. Taka jest przyczyna nieprzepracowanej tęsknoty za Bogiem, jaka kryje się w sercu człowieka: «Szukam, o Panie, Twojego oblicza; swego oblicza nie zakrywaj przede mną» (Ps 27 [26], 8). To oblicze, jak wiemy, Bóg objawił nam w Jezusie Chrystusie.

3. Czy i wy, drodzy młodzi, chcecie kontemplować piękno tego oblicza? To pytanie kieruję do was z okazji Światowego Dnia Młodzieży 2004 r. Nie odpowiadajcie zbyt pośpiesznie. Przede wszystkim wyciszcie się wewnętrznie. Pozwólcie, by skrytykowane się w głębi serca to gorące pragnienie ujżenia Boga, pragnienie niekiedy stłumione przez zgiełk świata i powaby przyjemności. Pozwólcie dojść do głosu temu pragnieniu, a przeżyjecie wspaniałe spotkanie z Jezusem. Chrześcijaństwo nie jest tylko jakąś doktryną; jest spotkaniem w wierze z Bogiem, który stał się obecny w naszej historii poprzez wcielenie Jezusa.

Starajcie się na wszelkie sposoby umożliwić to spotkanie, patrząc na Jezusa, który szuka was z miłością. Szukajcie Go oczyma ciała w wydarzeniach życia i w obliczach innych ludzi; ale szukajcie Go także oczyma duszy, poprzez modlitwę i rozważanie słowa Bożego, bowiem «kontemplacja oblicza Chrystusa winna czerpać inspirację z tego, co mówi o Nim Pismo Święte» (*Novo millennio ineunte*, 17).

4. Widzieć Jezusa, kontemplować Jego oblicze to nieugaszone pragnienie, ale człowiek może, niestety, także je stłumić. Staje się tak poprzez grzech, którego istota polega właśnie na oderwaniu wzroku od Stwórcy i zwróceniu go ku stworzeniu.

Owi «Grecy» poszukujący prawdy nie mogliby zbliżyć się do Chrystusa, gdyby ich pragnienie, wyrażone w sposób wolny i dobrowolny, nie skonkretyzowało się w wyraźnej decyzji: «Chcemy ujrzeć Jezusa». Być prawdziwie wolnym oznacza mieć siłę, by wybrać Tego, dla którego zostaliśmy stworzeni, i zaakceptować Jego panowanie w naszym życiu. Odczuwacie w głębi waszych serc, że wszystkie dobra ziemskie, wszystkie sukcesy zawodowe, sama miłość ludzka, o jakiej marzycie, nie zdołają nigdy spełnić do końca waszych najskrytszych i najgłębszych oczekiwań. Jedynie spotkanie z Jezusem będzie mogło nadać pełny sens waszemu życiu: «Stworzyłeś nas bowiem dla siebie, i niespokojne jest nasze serce, dopóki nie spocznie w Tobie» — napisał św. Augustyn (*Wyznania*, I, 1). Nie pozwólcie się odwieść od tych poszukiwań. Wyrwajcie w nich, od tego bowiem zależy pełna realizacja was samych i wasza radość.

5. Drodzy przyjaciele, jeżeli nauczycie się odkrywać Jezusa w Eucharystii, będziecie umieli odkryć Go także w waszych braciach i siostrach, w szczególności tych najbiedniejszych. Eucharystia przyjmowana z miłością i adorowana z gorliwością staje się szkołą wolności i miłości, uczącą wypełniać największe przykazanie. Jezus przemawia do nas wspaniałym językiem daru z siebie i miłości aż po ofiarę z własnego życia. Czy jest to mowa łatwa? Nie, wy o tym wiecie! Nie jest łatwo zapomnieć o sobie; trzeba oderwać się od miłości zaborczej i narcystycznej, by otworzyć się na radość miłości ofiarowanej. Ta eucharystyczna szkoła wolności i miłości uczy przewyciężać powierzchowne emocje i zakotwiczyć się trwale w tym, co prawdziwe i dobre; uwalnia od koncentracji na samym sobie i przygotowuje do otwarcia się na innych, uczy przechodzenia od

miłości «afektywnej» do miłości «efektywnej». Miłość bowiem to nie tylko uczucie; jest to akt woli, który polega na stałym wybieraniu dobra drugiego człowieka zamiast swojego własnego: «Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich» (J 15, 13).

Jezus z taką właśnie wewnętrzną wolnością i z taką żarliwą miłością uczy nas, jak spotkać Go w bliźnim, przede wszystkim w zniekształconym obliczu człowieka ubogiego. Bł. Matka Teresa z Kalkuty chętnie rozdawała swoją «wizytówkę», na której było napisane: «Owoce milczenia jest modlitwa; owocem modlitwy — wiara, owocem wiary — miłość, owocem miłości — służba, owocem służby — pokój». Oto droga prowadząca do spotkania z Jezusem. Pochylajcie się nad wszystkimi ludzkimi cierpieniami z siłą waszej wielkoduszności i z miłością, którą Bóg napędza wasze serca za sprawą Ducha Świętego: «Zaprawdę, powiadam wam: Wszystko, co czyniliście jednemu z tych braci moich najmniejszych, Mnieście uczynili» (Mt 25, 40). Świat pilnie potrzebuje wielkiego profetycznego znaku miłości braterskiej! Nie wystarczy bowiem «mówić» o Jezusie; trzeba także w pewnym sensie «ukazywać» Go poprzez wymowne świadectwo własnego życia (por. *Novo millennio ineunte*, 16).

I nie zapominajcie, że należy szukać Chrystusa i rozpoznawać Jego obecność w Kościele, który jest niejako kontynuacją Jego zbawczego działania w czasie i przestrzeni. To w nim oraz za Jego pośrednictwem Jezus nadal ukazuje się dziś i pozwala się spotkać ludziom. W waszych parafiach, ruchach i wspólnotach bądźcie otwarci na siebie wzajemnie, aby pogłębiała się między wami jedność. Ona właśnie jest widzialnym znakiem obecności Chrystusa w Kościele, pomimo nieprzejrzystej, grubej przegrody, jaką grzech wprowadził między ludzi.

6. Nie dziwcie się, gdy na swej drodze napotkacie krzyż. Czyż Jezus nie powiedział swoim uczniom, że ziarno pszenicy musi paść w ziemię i obumrzeć, aby mogło przynieść obfity plon (por. J 12, 23-26)? Dał tym samym do zrozumienia, że Jego życie, złożone w darze aż po śmierć, wyda owoc. Jak wiecie, po zmartwychwstaniu Chrystusa śmierć już nigdy nie będzie miała ostatniego słowa. Miłość jest silniejsza od śmierci. Jezus zgodził się umrzeć na krzyżu, czyniąc go źródłem życia i znakiem miłości, nie przez słabość czy upodobanie do cierpienia. Uczynił to, aby nas zbawić i już teraz dać nam udział w swym Boskim życiu.

Właśnie tę prawdę przypomniałem młodzieży świata, przekazując jej wielki drewniany krzyż na zakończenie Świętego Roku Odkupienia w 1984 r. Od tamtej pory przemierzył on wiele krajów, przygotowując was do Światowych Dni Młodzieży. Setki tysięcy młodych ludzi modliło się przy tym krzyżu. Składając u jego stóp ciężary, którymi byli przytłoczeni, odkrywali, że Bóg ich kocha, a wielu z nich znalazło również siłę, by odmienić życie.

W tym roku, w 20. rocznicę owego wydarzenia, krzyż zostanie uroczysto przekazany w Berlinie, skąd pielgrzymując przez całe Niemcy, dotrze w przyszłym roku do Kolonii. Dziś pragnę powtórzyć wam słowa, które wtedy wypowiedziałem: «Drodzy młodzi (...) powierzam wam krzyż Chrystusa! Ponieście go w świat jako znak miłości Pana Jezusa do ludzkości i głoście wszystkim, że nie ma innego zbawienia i odkupienia, jak tylko w Chrystusie, umarłym i zmartwychwstałym».

7. Wasze otoczenie oczekuje od was, że będziecie świadkami Tego, którego spotkaliście i który daje wam życie. W codziennej rzeczywistości stawajcie się nieustraszonymi świadkami miłości silniejszej niż śmierć. To wy musicie podjąć to wyzwanie! Oddajcie wasze talenty i wasz młodzieńczy zapał na służbę głoszenia Dobrej Nowiny. Bądźcie pełnymi entuzjazmu przyjaciółmi Jezusa, ukazującymi Pana tym, którzy pragną Go ujrzeć, przede wszystkim tym, którzy są najdalej od Niego. Filip i Andrzej doprowadzili owych «Greków» do Jezusa: Bóg posługuje się ludzką przyjaźnią, aby doprowadzić serca do źródła Bożej miłości. Poczujcie się odpowiedzialni za ewangelizację waszych przyjaciół i wszystkich waszych rówieśników.

Niech Błogosławiona Dziewica Maryja, która przez całe życie wytrwale oddawała się kontemplacji oblicza Chrystusa, strzeże was nieustannie pod spojrzeniem swojego Syna (por. *Rosarium Virginis Mariae*, 10) i niech was wspiera w przygotowaniach do Światowego Dnia w Kolonii. Zachęcam was, abyście już dziś myśleli o nim odpowiedzialnie i z autentycznym entuzjazmem. Dziewica z Nazaretu, jako Matka czujna i cierpliwa, ukształtuje w was serce kontemplacyjne i nauczy was wytrwale wpatrywać się w Jezusa, abyście się stali — w tym świecie, który przemija — prorokami świata, który nie umiera.

Z serca udzielam wam specjalnego błogosławieństwa, niech towarzyszy wam ono na waszej drodze.

Watykan, 22 lutego 2004 r.

Joannes Paulus II

Pieczęć szkoły

ZGŁOSZENIE - DEKLARACJA

udziału w Małopolskim Projekcie przygotowującym uczniów gimnazjów i szkół
ponadgimnazjalnych do niesienia pomocy potrzebującym

Mieć wyobraźnię miłosierdzia

.....
/nazwa placówki, adres, telefon, e-mail/

*Zgłasza uczestnictwo w Projekcie i przyjmuje warunki uczestnictwa określone
w Regulaminie Projektu (deklarując równocześnie **uczestnictwo jednego
nauczyciela z uczniem w szkoleniu przygotowującym do tworzenia szkolnego
projektu**).*

Projekt: a)	
Projekt: b)	

/zaznaczyć właściwy/

Imię i nazwisko 1 nauczyciela i 1 ucznia	Data i miejsce urodzenia nauczyciela	Adres e-mail	Telefon

.....
/podpis nauczyciela/

.....
/data, podpis i pieczęć dyrektora szkoły/

PROJEKT DZIAŁAŃ

.....
/nazwa projektu/

w okresie od ..... do .....

W RAMACH MAŁOPOLSKIEGO PROJEKTU PRZYGOTOWUJĄCEGO UCZNIÓW GIMNAZJÓW I SZKÓŁ PONADGIMNAZJALNYCH DO NIESIENIA POMOCY POTRZEBUJĄCYM

MIEĆ WYOBRAŹNIĘ MIŁOSIERDZIA

Projekt: a)	
Projekt: b)	

(zaznaczyć właściwy)

.....
/nazwa i adres szkoły/

.....
.....
/data i miejscowość/

/pieczęć szkoły/

I. Dane dotyczące uczestników projektu /należy wpisać wszystkich uczniów i opiekunów - na 10 uczniów, maksymalnie 1 opiekun/:

- Uczestnicy projektu - uczniowie i ich opiekun - wyrażają zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w celach związanych z realizacją projektu.
- Uczestnicy projektu - uczniowie i ich opiekun - wyrażają zgodę na publikowanie swoich wizerunków w wydawnictwach i materiałach elektronicznych związanych z realizacją projektu.

L.p.	Imię i nazwisko Ucznia	Klasa	Nazwa szkoły	Adres szkoły	Podpisy Uczniów
L.p.	Imię i nazwisko Opiekuna	x	Nazwa szkoły	Adres szkoły	Podpisy Opiekunów

II. Opis projektu

1. Rozpoznanie potrzeb /diagnoza sytuacji - komu i dlaczego należy udzielić pomocy/

--

2. Adresaci projektu /wskazanie konkretnych osób lub grup które zostaną objęte pomocą - w tym liczby osób/

--

3. Miejsce realizacji projektu

--

4. Cele projektu

--

5. Szczegółowy opis działań podejmowanych w ramach projektu

6. Harmonogram planowanych działań /z podaniem terminów ich rozpoczęcia i zakończenia/ wraz z liczbowym określeniem skali działań planowanych przy realizacji projektu

7. Pozyskiwanie sojuszników /pozyskanie partnerów zewnętrznych oraz uczniów i nauczycieli, którzy włączą się w realizację projektu/

8. Zakładane rezultaty realizacji projektu

9. Uwagi:

.....
.....
.....
.....
.....
.....

.....
/podpis nauczyciela – opiekuna/

.....
/data, podpis i pieczęć dyrektora szkoły/

Uwaga:

Zaleca się, aby formularz został wypełniony maszynowo, komputerowo lub pismem drukowanym jednolicie w całości.

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI PROJEKTU

.....
(nazwa projektu)

w okresie od ..... do .....

W RAMACH MAŁOPOLSKIEGO PROJEKTU PRZYGOTOWUJĄCEGO UCZNIÓW GIMNAZJÓW DO NIESIENIA POMOCY POTRZEBUJĄCYM

MIEĆ WYOBRAŹNIĘ MIŁOSIERDZIA

Projekt: a)	
Projekt: b)	

(zaznaczyć właściwy)

.....
(nazwa i adres szkoły)

.....
(data i miejscowość)

(pieczęć szkoły)

I. Dane dotyczące uczestników projektu (należy wpisać wszystkich uczniów i opiekuna/ów - na 10 uczniów, maksymalnie 1 opiekun):

- Uczestnicy projektu - uczniowie i ich opiekun - wyrażają zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych w celach związanych z realizacją projektu.
- Uczestnicy projektu - uczniowie i ich opiekun - wyrażają zgodę na publikowanie swoich wizerunków w wydawnictwach i materiałach elektronicznych związanych z realizacją projektu.

L.p.	Imię i nazwisko Ucznia	Klasa	Nazwa szkoły	Adres szkoły	Podpisy Uczniów
L.p.	Imię i nazwisko Opiekuna	x	Nazwa szkoły	Adres szkoły	Podpisy Opiekunów

II. Sprawozdanie z realizacji

1. Opis podjętych działań

--

2. Określenie skali działań, zrealizowanych w ramach projektu, w tym liczba osób objętych pomocą

--

3. Pozyskani sojusznicy - w tym liczba osób/partnerzy zewnętrzni oraz uczniowie i nauczyciele/ i ich wkład w realizację projektu

--

4. Znaczenie zrealizowanych działań dla adresatów projektu

--

5. Korzyści dla realizatorów projektu.

--

6. Opis stopnia realizacji celów określonych w projekcie? Jeśli nie zostały zrealizowane – wyjaśnić dlaczego?

--

7. Działania, które po zakończeniu realizacji projektu będą kontynuowane w szkole

--

III. Dodatkowe informacje o realizacji projektu:

Osoby /adresaci/ do których skierowano pomoc		Zaznaczyć właściwe X
1.	ubodzy całego świata,	
2.	rodziny wielodzietne i niepełne,	
3.	dzieci bez rodziców,	
4.	dzieci zaniedbane wychowawczo,	
5.	dzieci z ubogich rodzin,	
6.	uczniowie, którzy na skutek wypadku, nagle stracili kontakt ze szkołą, klasą i kolegami,	
7.	samotne matki,	
8.	samotni,	
9.	osoby starsze,	
10.	głodni,	
11.	chorzy (niepełnosprawni, nieuleczalni, chorzy umysłowo, alkoholicy, narkomani),	
12.	opuszczeni, zapomniani,	
13.	ofiary wypadków losowych,	
14.	Bezdomni,	
15.	osoby, którym ktoś bliski nagle zmarł i są zagubieni,	
16.	bezrobotni,	

17.	maltrretowani,	
18.	ofiary kataklizmów (klęsk żywiołowych),	
19.	ofiary przemocy,	
20.	emigranci, uchodźcy,	
21.	mniejszości narodowe,	
22.	więźniowie.	

Formy pomocy jakich udzielono w trakcie realizacji projektu:		Zaznaczyć właściwe X
1.	pomoc w codziennych czynnościach (np. zakupy, sprząatanie, przejazdy, rozmowy, przygotowanie wizyty),	
2.	towarzyszenie dzieciom, osobom samotnym, chorym, niewidomym (np. poprzez rozmowę, czytanie),	
3.	zabawy z dziećmi, organizacja dla nich wycieczek i warsztatów tematycznych (np. plastycznych, tanecznych, muzycznych...),	
4.	wizyty z programami artystycznymi lub upominkami i paczkami,	
5.	zaproszenia „do stołu” np. świątecznego,	
6.	organizowanie spotkań, imienin, urodzin, imprez integracyjnych,	
7.	pomoc materialna, finansowa, rzeczowa,	
8.	szukanie fundatorów pomocy materialnej,	
9.	zbiórki środków na pomoc w innych krajach (adopcja na odległość),	
10.	akcje charytatywne własne lub wspierające działalność stowarzyszeń i fundacji (koncerty turnieje, pikniki, mecze...),	
11.	pomoc w nawiązywaniu kontaktów np. z opieką społeczną, środowiskiem, noclegownią, placówkami świadczącymi pomoc, fundacjami, stowarzyszeniami,	
12.	inne formy pomocy - jakie?	

Dodatkowe uwagi:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....
/podpis nauczyciela – opiekuna/

.....
/data, podpis i pieczęć dyrektora szkoły/

Uwaga:

Zaleca się, aby formularz został wypełniony maszynowo, komputerowo lub pismem drukowanym jednolicie w całości.

Kryteria oceny projektów i efektów ich realizacji

I. Ocena projektu:		Liczba pkt.
1. Ocena formalna projektu		Spełnia
a.	Zgodność projektu z ideą i założeniami	tak lub nie
b.	Liczebność zespołu projektowego, zgodna z regulaminem	tak lub nie
2. Ocena merytoryczna projektu		Maksymalnie 23 pkt.
a.	Uzasadnienie wyboru adresatów projektu w stosunku do potrzeb /ocena w oparciu o pole II 1 i 2 opisu projektu działań/	0-3
b.	Sformułowanie celów projektu /ocena w oparciu o pole II 4 opisu projektu działań/	0-3
c.	Znaczenie zaplanowanych działań dla adresatów /ocena w oparciu o pole II 2 i 5 opisu projektu działań/	0-2
d.	Opis działań oraz trafność ich doboru do zamierzonych celów /ocena w oparciu o pole II 5 i 4 opisu projektu działań/	0-5
e.	Realistyczne planowanie działań w ramach projektu /ocena w oparciu o pole II 5 i 6 opisu projektu działań/	0-2
f.	Podział zadań w zespole /ocena w oparciu o pole II 5 i 6 opisu projektu działań/	0-2
g.	Pozyskanie sojuszników do realizacji projektu /ocena w oparciu o pole II 7 opisu projektu działań/	0-3
h.	Zakładane rezultaty oraz ich zgodność z celami projektu /ocena w oparciu o pole II 8 i 4 opisu projektu działań/	0-3
3. Ocena estetyki przygotowania i poprawność językowa		Maksymalnie 2 pkt.
Łączna liczba punktów:		Maksymalnie 25 pkt. (35,7 %)

II. Ocena realizacji działań zaplanowanych w ramach projektu		Liczba pkt.
1. Ocena formalna sprawozdania		Spełnia
a.	Zgodność zrealizowanego projektu z ideą i założeniami	tak lub nie
b.	Liczebność zespołu projektowego, zgodna z regulaminem	tak lub nie
2. Ocena merytoryczna realizacji projektu		Maksymalnie 33 pkt.
a.	Opisu podjętych działań /ocena w oparciu o pole II 1 sprawozdania z realizacji projektu/	0-6
b.	Rezultaty projektu oraz ich zgodność w stosunku do założeń projektu /ocena w oparciu o pole II 1 i 2 sprawozdania z realizacji projektu oraz o pole II 8 opisu projektu działań/	0-6
c.	Wkład sojuszników /partnerów zewnętrznych oraz uczniów i nauczycieli/ do realizacji projektu/ /ocena w oparciu o pole II 3 sprawozdania z realizacji projektu/	0-4
d.	Znaczenie zaplanowanych działań dla adresatów /ocena w oparciu o pole II 4 sprawozdania z realizacji projektu/	0-6
e.	Korzyści dla realizatorów projektu /ocena w oparciu o pole II 5 sprawozdania z realizacji projektu/	0-3
f.	Realizacja założonych celów /ocena w oparciu o pole II 6 sprawozdania z realizacji projektu oraz o pole II 4 opisu projektu działań/	0-5
g.	Kontynuacja zadań po zakończeniu projektu /ocena w oparciu o pole II 7 sprawozdania z realizacji projektu/	0-3
3. Ocena estetyki przygotowania, poprawność językowa		Maksymalnie 2 pkt.
Łączna liczba punktów:		Maksymalnie 35 pkt. (50%)

III. Ocena prezentacji projektu:		Liczba pkt.
1.	Trafność doboru formy prezentacji do zawartości projektu	0-3
2.	Wyeksponowanie założonych celów i uzyskanych rezultatów	0-3
3.	Sposób prezentacji: znajomość treści projektu, ekspresja, zaangażowanie prezentującego/cych, poprawność językowa wypowiedzi	0-3
4.	Zgodność czasu prezentacji z limitem	0-1
Łączna liczba punktów:		Maksymalnie 10 pkt. (14,3%)

Ogółem liczba punktów:		Maksymalnie 70 pkt. (100%)
-------------------------------	--	-----------------------------------

Uwaga:

Projekty i sprawozdania, które uzyskały negatywną ocenę formalną, tzn. nie spełniają kryteriów formalnych, nie podlegają dalszej ocenie.